

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/58/2018
Identifikačné číslo spisu:	6216202572
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:6216202572.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci navrhovateľky E. J., narodennej XX. X. XXXX, bývajúcej vo E. T., L. X, v dovolacom konaní zastúpenej Mgr. Andreou Legényovou, advokátkou so sídlom vo Veľkom Krtíši, Komenského 3, proti G. J., narodenému XX. X. XXXX, bývajúcemu vo E. T., L. X, o určenie výživného na manželku, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 11C/101/2016, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 8. marca 2017 sp. zn. 17Co/24/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Veľký Krtíš rozsudkom z 23. septembra 2016 č. k. 11C/101/2016-45 uložil G. J., aby platil navrhovateľke od 11. 5. 2016 výživné mesačne v sume 100 eur vždy do 20. dňa v tom ktorom kalendárnom mesiaci k rukám navrhovateľky, rozhodol o zročnom výživnom za obdobie od 11. 5. 2016 do 23. 9. 2016 a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo zistenia, že účastníci sú manželia od 18. 11. 1967, že síce bývajú spolu v jednom byte, ale od roku 2013 spoločnú domácnosť nevedú a že na Okresnom súde Veľký Krtíš sa opakovane vedie konanie o rozvod manželstva. Na základe vykonaného dokazovania zistil, že životná úroveň manželov nie je rovnaká. Keďže priznanie výživného nie je v tomto prípade v rozpore so zásadami morálky dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 71 ods. 1 Zákona o rodine pre priznanie výživného. Za primerané považoval po zohľadnení všetkých rozhodujúcich skutočností výživné v sume 100 eur, na ktoré zaviazal platiť manžela navrhovateľky mesačne od 11. 5. 2016. Zročné výživné vyčíslil ako súčet alikvotnej časti za mesiac máj a september 2016 a plné výživné za mesiace jún, júl a august 2016.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 8. marca 2017 sp. zn. 17Co/24/2017 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh navrhovateľky o určenie manželského výživného proti G. J. zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že G. J. v odvolacom konaní predložil dôkazy o tom, že navrhovateľka si prisvojila v priebehu tohto konania spoločné finančné prostriedky v sume 2.458,68 eur spôsobom odporujúcim dobrým mravom, keď ich vybrala z účtu, na ktorý sa šetrili finančné

prostriedky na pohreb. Podľa odvolacieho súdu neobstojí tvrdenie navrhovateľky, že peniaze uložené na tomto účte v Poštovej banke sú iba jej finančné prostriedky, ktoré jej daroval manžel. Účastníci konania v roku 2012, keď sa prevod peňazí na tento účet uskutočnil boli manželia a nikto z nich netvrdil, že by ich bezpodielové spoluvlastníctvo bolo zrušené. Ak preto peniaze boli uložené na vkladnej knižke v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, je vylúčené, aby jeden z manželov daroval tieto spoločné finančné prostriedky druhému manželovi. O tom, že išlo o spoločné finančné prostriedky svedčí aj tá skutočnosť, že spoludisponentom účtu vedeného na jedného klienta v banke bol aj manžel navrhovateľky. Za správnu považoval úvahu súdu prvej inštancie, že výživné v sume 100 eur mesačne vyrovná materiálnu nerovnosť medzi účastníkmi. Za obdobie od 11. 5. 2016 do rozhodnutia odvolacieho súdu by na výživnom určenom súdom prvej inštancie G. J. zaplatil navrhovateľke celkove sumu 967,83 eur, čo je menej ako polovica sumy, ktorú si navrhovateľka bez vedomia G. J. zo spoločných finančných prostriedkov prisvojila. Dospel preto k záveru, že navrhovateľka si zlepšila svoju finančnú situáciu tak, že v súčasnosti nie je odkázaná výživou na manžela a teda, že nie sú naplnené zákonné podmienky na výživné v jej prospech v zmysle § 71 Zákona o rodine. Podľa odvolacieho súdu za tohto stavu, by priznanie výživného odporovalo dobrým mravom (§ 75 ods. 2 Zákona o rodine). Rozsudok súdu prvej inštancie preto zmenil a návrh navrhovateľky na určenie výživného zamietol. Keďže žiaden z účastníkov návrh nahradiť trovy konania nepodal (§ 5 C. m. p.), jeho rozsudok výrok o náhrade trov konania neobsahuje.

3. Tento rozsudok krajského súdu napadla dovolaním navrhovateľka. Uviedla, že z peňazí vybraných z účtu, ktoré jej boli darované G. J., uložila sumu 2000 eur u svojej sestry za účelom jej pohrebu (o tom mal jej manžel vedomosť) a zvyšnú časť použije na opravu chrupu. Poukazovala na to, že aj jej manžel má vkladnú knižku, na ktorej má naštrených 2.400 eur. Považovala za nespravodlivé, aby jeden z manželov mal k dispozícii mesačne sumu 640 eur a druhý len 307 eur. V doplnení dovolania upresnila, že dovolanie podáva z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 C. s. p., keď odvolací súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 71 ods. 1 Zákona o rodine. Z výsledkov vykonaného dokazovania je evidentné, že manžel si svoju vyživovaciu povinnosť voči nej riadne neplnil a že vzhľadom na vážne zdravotné problémy je odkázaná na jeho pomoc. V konaní bolo preukázané aj to, že zabezpečuje starostlivosť o spoločnú domácnosť, čo odvolací súd nebral do úvahy. Poukazovala na to, že peniaze vybrala zo strachu, že ju nebude mať v prípade jej smrti sestra, ktorá žije v Českej republike, za čo pochovať. Podľa dovolateľky konštrukcia odvolacieho súdu, že jej životná úroveň sa zmenila odčerpaním 2000 eur nie je správna, lebo vyživovacia povinnosť medzi manželmi trvá počas celého manželstva. Okrem toho uvedenú sumu nemôže použiť na svoju výživu, lebo tieto peniaze sú určené na jej pohreb. Žiadala preto, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. G. J. vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že prípustnosť dovolania nemožno odôvodňovať len všeobecne poukazom na ustanovenie § 421 C. s. p. Poukazoval na to, že dovolateľka nekonkretizuje v čom spočíva nesprávna aplikácia § 71 ods. 1 Zákona o rodine odvolacím súdom a neuvádza ani to, či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, či ide o otázku, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo či je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Navrhol preto dovolanie odmietnuť.

5. Konanie vo veciach výživného medzi manželmi je s účinnosťou od 1. júla 2016 upravené Civilným mimosporovým poriadkom (zákonom č. 161/2015 Z. z. - ďalej len „C. m. p.“ alebo „Civilný mimosporový poriadok“). Podľa § 2 ods. 1 C. m. p. platí, že na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Civilný mimosporový poriadok v ustanoveniach § 76 a § 77 obsahujúcich niektoré ustanovenia o dovolaní „neustanovuje inak“, ak ide o prípustnosť dovolania vo veciach výživného medzi manželmi. Prípustnosť dovolania bolo preto potrebné posudzovať podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., zaoberal sa bez nariadenia pojednávania jeho prípustnosťou a dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľky je potrebné ako neprípustné odmietnuť. Dovolací súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) uvádza nasledovné:

7. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v

ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

8. V preskúmanej veci je z obsahu dovolania zrejmé, že dovolateľka uplatňuje dovolací dôvod v zmysle § 432 C. s. p., pričom prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 C. s. p.

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.).

10. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

11. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania, v ktorom sa namieta nesprávne právne posúdenie veci, musí byť splnená podmienka vymedzenia tohto dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 C. s. p. Okrem toho nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. dovolacím súdom, je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne a tiež označenie, ktorý z dôvodov prípustnosti uvedených pod písm. a), b) c) uplatňuje. Len v takomto prípade dovolací súd má totiž možnosť posúdiť, či ide skutočne o právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu alebo či v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola riešená alebo či je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávne právne posúdenie veci nemožno preto vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav. Takáto argumentácia v dovolaní navrhovateľky absentuje. Len jednoduché spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, resp. námietky týkajúce sa nesprávneho zistenia skutkového stavu, významovo nezodpovedajú požiadavkám uvedeným § 432 ods. 2 C. s. p.

13. Okrem toho dovolateľka v dovolaní síce uvádza, že namieta nesprávnu aplikáciu § 71 ods. 1 Zákona o rodine odvolacím súdom, avšak nešpecifikuje právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil nesprávne a ani neuvádza, ktorý dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 uplatňuje. Nie sú preto splnené ani zákonné požiadavky pre možnosť posúdiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolacím súdom.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na vyššie uvedené dôvody, dovolanie navrhovateľky podľa § 447 písm. f) C. s. p. odmietol.

15. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 52 C. m. p. v spojení s § 453 ods. 1 C. s. p. a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.